

Ο ΠΛΟΥΣΙΟΣ ΝΕΑΝΙΣΚΟΣ

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή ομιλίας στον Άγ. Κωνσταντίνο Πρέβεζας στις 17/8/1980)

1. Ατενίζοντας την τελειότητα

Σήμερα το Ευαγγέλιο μας είπε ότι ένας νεανίσκος, ένας νέος άνθρωπος, πήγε στον Κύριο και αφού Τον προσκύνησε του απεύθυνε ένα από τα πιο όμορφα ερωτήματα που μπορεί να κάνει ένας άνθρωπος. Τον ρώτησε: «Διδάσκαλε αγαθέ, τι ποιήσας ζωήν αιώνιον κληρονομήσω»; Τι πρέπει να κάνω για να κληρονομήσω την αιώνιο ζωή;

Ο άνθρωπος που έχει μέσα του αυτό το ερώτημα και τον απασχολεί δεν είναι κούφιος. Και μόνο διότι τον απασχολεί το ζήτημα πώς θα κληρονομήσει τη Βασιλεία του Θεού, δείχνει πως δεν είναι άδειος, χωρίς περιεχόμενο. Δείχνει πως είναι αγωνιστής. Και οι αγωνιστές είναι αγωνιστές σε δύο σημεία: στο σώμα, να το κρατούν σε ισορροπία και στο πνεύμα, να το κρατούν στην αλήθεια, ελεύθερο.

Δύσκολα βρίσκει κανείς τέτοιους νέους. Που να τους απασχολεί και να τρέχουν να μάθουν για την αιώνια ζωή. Όχι κάποια στιγμή να συλλογιστούν κάτι πνευματικό, αλλά να θέλουν να διδαχθούν κάτι περισσότερο, κάτι βαθύτερο και ουσιαστικότερο για το πώς θα κληρονομήσουν τη Βασιλεία του Θεού. Γι' αυτό ακριβώς το άγιο Ευαγγέλιο λέγει πως, όταν ο Κύριος είδε αυτόν τον νεαρό και άκουσε αυτό το αγωνιώδες ερώτημα από το στόμα του, τον αγάπησε. Τον αγάπησε όπως αγαπάμε κι εμείς κάθε άνθρωπο που τον βρίσκουμε καθαρό. Σωστό άνθρωπο. Και του απάντησε:

-Εάν θέλεις να εισέλθεις εις την ζωήν τήρησον τας εντολάς.

Τον ρώτησε:

-Ποιές εντολές πρέπει να τηρώ;

-Το «ου φονεύσεις, ου μοιχεύσεις, ου κλέψεις, ου ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τον πατέρα σου και την μητέρα σου».

Τι ζητούν αυτές οι εντολές;

Πράγματα πολύ απλά και αυτονόητα. Όποιος τηρεί αυτά τα απλά και αυτονόητα παραγγέλματα μπαίνει στην Βασιλεία των ουρανών. Όποιος δεν τα εφαρμόζει, όχι μόνο της Βασιλείας των ουρανών δεν είναι άξιος, αλλά ούτε και στην κοινωνία δεν τον έχουν σε υπόληψη, ούτε και στο σπίτι του.

Αδελφοί μου, ποιο σπίτι θέλει το φονιά; Ποιο σπίτι θέλει τον κλέφτη; Ποιος θέλει τον ψεύτη; Ποιο σπίτι θέλει τον επίορκο, και ποιο σπίτι θέλει τον ύπουλο της τιμής και της υπολήψεως των άλλων; Κανένα. Πώς είναι δυνατόν να τους θέλει αυτούς τους ανθρώπους η Βασιλεία του Θεού που είναι βασιλεία τελειότητας;

Εάν αδελφοί, σκέπτεται ο άνθρωπος με απλότητα, εάν προσπαθεί να βλέπει τα πράγματα λιγάκι έξω από τον εαυτό του και προσπαθεί να τα σκέπτεται αντικειμενικά, ακόμη και αν είναι σκοτισμένος από τα πάθη του, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο κάθε άνθρωπος πρέπει να είναι καθαρός από όλα αυτά τα αμαρτήματα που ανέφερε ο Κύριος. Αλλά και για να μπορέσει να σταθεί σωστά μέσα στην κοινωνία ένας άνθρωπος πρέπει αυτές τις εντολές να τις τηρεί.

Φυσικά για να κληρονομήσουμε τη Βασιλεία του Θεού οφείλουμε να τηρούμε τις εντολές του Κυρίου με πόθο, από την καρδιά μας, χωρίς συμβιβασμούς, χωρίς υποχωρήσεις. Η ανθρώπινη κοινωνία ζητεί ένα πράγμα: Αυτές τις βασικές εντολές να τις τηρεί κανείς εξωτερικά. Διότι η διάπραξη μιας από αυτές τις αμαρτίες, βλάπτει την κοινωνία. Ο Θεός όμως απαιτεί τις εντολές Του να τις τηρούμε οπωσδήποτε εξωτερικά, αλλά και να τις έχουμε βαθιά στην καρδιά μας, να τις αγαπάμε.

2. Είσαι έτοιμος να διαλέγεις πάντα τον Χριστό;

Ο νεαρός του Ευαγγελίου απάντησε στον Χριστό: «Πάντα ταύτα εφυλαξάμην εκ νεότητός μου». Όλα αυτά τα τηρώ από μικρό παιδάκι. Δεν έχω παραβεί τίποτα από αυτά. «Τι έτι υστερώ;»

Βλέπετε αδελφοί; Συναντάμε εδώ έναν άνθρωπο που θέλει να πάει πνευματικά λίγο παραπάνω.

Γι' αυτό όταν ο Χριστός του είπε «Αυτά, όταν τα τηρεί κανείς φτάνουν για τη Βασιλεία του Θεού», ο νέος δεν επαναπαύτηκε αλλά ξαναρώτησε. «Τι έτι υστερώ;». Μήπως μου λείπει τίποτε; Μπορώ και σε κάτι άλλο να αγωνιστώ;

Αδελφοί, τι υπέροχο θα ήταν να αναρωτιόμαστε κάθε ημέρα και κάθε στιγμή:

«τι έτι υστερώ; Μπορώ να πάω λίγο παραπάνω; Μπορώ να βελτιώσω λίγο την ψυχική μου κατάσταση;» Αλλά γιατί να λέμε κάθε ημέρα και κάθε στιγμή; Μακάρι βέβαια να συνέβαινε έτσι. Αν όμως αυτό μας φαίνεται δύσκολο, τουλάχιστον ας θέταμε τέτοιους προβληματισμούς στον εαυτό μας πιο αραιά. Έστω μία φορά το μήνα, μία φορά το εξάμηνο, μία φορά το χρόνο...

Αυτόν τον προβληματισμό, τον έχει κανείς όταν αδιάκοπα αγωνίζεται σταθερά. Και από εκείνα που έχει εντολή να κάνει, δεν κάνει πάρα κάτω ούτε μία τρίχα. Ο άνθρωπος αυτός κάθε φορά που εξομολογείται, έστω και αν πραγματικά δεν έχει να πει στον ιερέα κάποιο σοβαρό αμάρτημα (κατάσταση στην οποία πρέπει να βρίσκεται κάθε καλός χριστιανός) θέτει στον πνευματικό το ερώτημα: «Πάτερ, τι παραπάνω θα μπορούσα να κάνω;»

Τι είναι ο πνευματικός; Δεν είναι απλώς ένα σφουγγάρι που σβήνει τις βρωμιές, ούτε ένα απορρυπαντικό. Είναι και αυτό, αλλά όχι μόνο αυτό. Ο Χριστός, οι άγιοι Απόστολοι και οι Άγιοι Πατέρες θέλουν οι πνευματικοί πατέρες οι κληρικοί να είναι οδηγοί προς τα άνω. Όχι μόνο πλυντήρια και καθαριστήρια, αλλά οδηγοί προς τα άνω. Οι καλοί χριστιανοί πλένονται μια φορά στην εξομολόγηση και από κει και πέρα θέλουν τον παπά κοντά τους για να τους οδηγεί μέρα με την ημέρα, ώρα με την ώρα και στιγμή με τη στιγμή προς τα άνω.

Ο Κύριος, όταν άκουσε το ερώτημα του πλουσίου αυτού του τόσο εξαιρετικού νέου και κατάλαβε πως έχει μπροστά του έναν άνθρωπο με περιεχόμενο του είπε:

-Αν θέλεις, μπορείς κάνοντας ένα ακόμα βήμα να γίνεις τέλειος. Λοιπόν, αν πραγματικά ποθείς την τελειότητα, «πώλησόν σου τα υπάρχοντα και διάδος πτωχοίς, καὶ ἔξεις», θα αποκτήσεις, «θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς καὶ δεύρο ἀκολουθήθει μοι». Τι θέλει να πει το «δεύρο ἀκολουθήθει μοι;».

Ακολουθήσε με, μη φοβάσαι. Επίγεια θα αφήσεις. Από πίσω μου θα έρχεσαι. Ποτέ δεν θα σ' αφήσω.

Όταν ο νεαρός άκουσε τα λόγια αυτά «απήλθε λυπούμενος» γιατί είχε κτήματα πολλά. Τι σημαίνει αυτό;

Δεν αναδείχθηκε νικητής στον πνευματικό αγώνα. Όταν του είπαν «κάνε το παραπάνω βήμα», δεν το έκανε.

Όμως μη κάνοντας αυτό το βήμα, το παραπάνω, τι έπαθε; Έπαθε πολύ μεγάλη ζημιά. Ποιά ήταν;

Μέχρι τότε είχε πάρει τη χριστιανική ζωή σαν κάτι που δεν στοιχίζει και πολύ. Αυτά που είχε τηρήσει, όπως είπαμε στην αρχή, ήταν απλά εκείνα που απαιτεί

η κοινωνία. Για να έχεις υπόληψη στην κοινωνία πρέπει να τηρείς τις βασικές αυτές εντολές για να μην σε δακτυλοδεικτεί ο κόσμος και σε σχολιάζει, γιατί ο κόσμος στην πλειοψηφία του αναγνωρίζει την αξία των εντολών αυτών και τις εκτιμά. Αλλά όταν έφτασε η κρίσιμη στιγμή που ο νέος βρέθηκε στο δίλημμα «τι προτιμάς; Τον Θεό ή τα χρήματά σου;» προτίμησε χωρίς δισταγμό τα χρήματά του και την... ησυχία του. Και τον Θεό; Ε, αυτόν τον έβαλε σε δεύτερη προτεραιότητα.

Είχε χρήματα πολλά, λέει το Ευαγγέλιο. Τα είχε αγαπήσει. Είχε κολλήσει την καρδιά του επάνω τους. Τα ήθελε για τον εαυτό του. Μα καλά και οι άλλες αρετές που είχε;

Ο άνθρωπος, αδελφοί, δεν νικιέται από την αρχή σε όλα τα πάθη. Νικιέται σε ένα, σε κάποιο που τον γοητεύει περισσότερο. Και από κει προχωράει η φθορά. Όσο περισσότερο ο άνθρωπος μέσα στα βάθη της καρδιάς του, νικιέται από ένα πάθος και γι' αυτό δεν έχει πια παρρησία ενώπιον του Θεού, τόσο ο αγώνας του εναντίον των άλλων παθών χαλαρώνει, και έτσι αντί να πηγαίνει προς τα άνω, πηγαίνει προς τα κάτω. Και τότε στην εξομολόγησή του χρειάζεται πλυντήριο και απορρυπαντικό και όχι οδηγό προς τα άνω, προς την τελειότητα που ζητάει ο Χριστός.

Γι' αυτό με το σημερινό Ευαγγέλιο μας λέγει ο Κύριος ότι ποτέ δεν πρέπει να προτιμάμε τον εαυτό μας, τη σάρκα μας και τον κόσμο, από τον Χριστό και από την ωφέλεια της ψυχής μας.

3. Βγάλε εισιτήριο για τον ουρανό

Είπε ο Χριστός τον πλούσιο νέο: «εάν θέλεις να γίνεις τέλειος πώλησόν σου τα υπάρχοντα και διάδος πτωχοίς».

Ερώτημα: Μπορεί ο καθένας από μας, να πουλήσει όλα τα υπάρχοντά του και να τα μοιράσει στους πτωχούς;

Απάντηση: Όχι. Γιατί; Διότι οι περισσότεροι έχουμε οικογένειες, παιδιά και έχουμε χρέος να τα προστατεύσουμε και να τα αποκαταστήσουμε.

Όμως επειδή έχουμε αυτές τις υποχρεώσεις, πρέπει να γίνουμε φιλάργυροι; Πρέπει χάριν των χρημάτων να πουλάμε το Χριστό;

Όχι!

Είναι δυνατόν κάποιος να έχει χρήματα και να μην τα αγαπάει;

Ναι!

Πώς το κατορθώνει να τα έχει και να είναι κύριος των χρημάτων και όχι δούλος τους;

Όταν μιμείται τον άγιο πατριάρχη Αβραάμ ο οποίος ήταν πάμπλουτος αλλά για να μην υποδουλωθεί στα χρήματα είχε πάντοτε τα χέρια του ανοιχτά και έδινε. Όσο πιο πολύ σφίγγεις το χρήμα μεσ' τη χούφτα σου και φοβάσαι μην σου φύγει, τόσο πιο πολύ σε υποδουλώνει και σε χωρίζει από τον Θεό. Και όσα χρήματα κι αν έχεις, από τη στιγμή που ανοίγεις το χέρι σου και τα αφήνεις να φύγουν, είσαι κύριος των χρημάτων. Φυσικά όταν τα αφήνεις να φύγουν όχι για ασωτία και γλέντια αλλά από αγάπη, θυσία και ελεημοσύνη, τότε δείχνεις ότι είσαι πραγματικά κύριος των χρημάτων.

Γιατί στην περίπτωση της σπατάλης στην ασωτία, ο άνθρωπος είναι αμαρτωλός δυο φορές. Πρώτα γιατί έχει τα χρήματα για τον εαυτό του και δεύτερον γιατί τα κάνει θυσία στην αμαρτία. Όταν όμως τα δίνει ελεημοσύνη τα δαπανάει για τους άλλους, για το έργο του Χριστού.

Ας μάθουμε από το σημερινό Ευαγγέλιο, ότι πρέπει να πολεμάμε όλα μας τα πάθη στη ρίζα τους και ότι πρέπει να μην αφήσουμε τον εαυτό μας ποτέ να υποδουλωθεί σε κανένα. Υποδούλωση σε πάθος σημαίνει χωρισμός από το Χριστό. Και όπως λέγουν οι άγιοι Πατέρες, τα πάθη, όπως και οι αρετές, είναι σαν την αλυσίδα.

Ένα κρίκο τραβάς, από πίσω έρχονται και όλοι οι άλλοι κρίκοι. Σε ένα πάθος πέφτεις, θα έρθουν μετά και θα σε υποδουλώσουν και τα άλλα. Από ένα πάθος ελευθερώνεσαι, και από τα άλλα θα ελευθερωθείς.

Ας αρχίσουμε τον πνευματικό αγώνα της ανόδου μας, της καλλιέργειας της ψυχής μας όπως μας τον έδειξε σήμερα ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός αποφεύγοντας το θλιβερό παράδειγμα του κατά τα άλλα τόσο καλού και εντίμου νεαρού. Αμήν.